

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

Infekční onemocnění z přírodních koupacích vod

Ve vodě v nádrži nebo řece, kam se chodíme v létě koupat, žije celá řada organismů: ryby, perloočky a mnoho dalších většinou pouhým okem neviditelných nebo jen obtížně viditelných organismů (např. řasy, sinice, bakterie). Pro většinu těchto organismů představuje voda domov - jinde ani žít nemohou. Zloměk přítomných organismů však pochází odjinud - z odpadních vod, z výkalů zvířat, které byly do vody spláchnuty při dešti, z polí hnojených chlévskou mrvou nebo třeba i z těl lidí, kteří se přišli do vody koupat. Těmto organismům se ve vodě příliš dobře nedaří, zpravidla se zde nemnoží a většinou rychle hynou. Jejich přirozeným prostředím jsou těla zvířat a lidí. Většina z nich je pro člověka naprosto neškodných. Mohou se však mezi nimi vyskytnout i takové organismy, které - pokud se dostanou do lidského těla - mohou způsobit různě závažná onemocnění.

Jaká onemocnění jsou přenosná rekreační vodou?

Nejčastějším onemocněním jsou střevní a žaludeční potíže. Dalšími projevy spojené s koupací vodou mohou být různá horečnatá onemocnění a zánětlivá onemocnění uší a očí. Onemocnění z vody způsobují viry, bakterie či prvoci. Tyto patogenní organismy vstupují do těla většinou při náhodném polknutí i malého množství vody.

Můžeme poznat, zda voda obsahuje choroboplodné zárodky?

Člověk nemá sám možnost na místě poznat, zda voda obsahuje pro člověka patogenní organismy (tzn. takové, které mají schopnost u člověka vyvolat onemocnění). Úplně bezmocný přeci jen není. Jsou místa, na kterých je výskyt těchto organismů mnohem pravděpodobnější: voda pod vyústěním (i vyčištěných) odpadních vod a vod z dešťových kanalizací a rybníky s intenzivním rybím hospodařením. Jinak se ovšem musíme spolehnout na výsledky z laboratoře. Laboratoře kromě zvláštních případů také nezjišťují přítomnost choroboplodných zárodků, ale jen přítomnost ve střevech běžně žijících bakterií. Je však prokázáno, že na místech s vyšším výskytem těchto bakterií (říkáme jim indikátory fekálního znečištění) je onemocnění způsobené viry, bakteriemi nebo prvoky mnohem pravděpodobnější.

Několik rad:

1. Nekoupejte se nikdy na místech evidentně znečištěných odpadními vodami (pod výpustí i vyčištěných odpadních vod, dešťových kanalizací).
2. Dbejte doporučení hygieniků a tam, kde to nedoporučují, se nekoupejte.
3. Pokud sami trpíte nějakým infekčním onemocněním, buďte k ostatním ohleduplní a nekoupejte se.